

แบบรายงานการศึกษาเบื้องต้น (Inception Report) โครงการวิจัย (เดี่ยว)/โครงการย่อย
(หลังจากลงนามในสัญญา 2 เดือน)

แผนงาน (ไทย) การพัฒนาสมรรถนะวิศวกรสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาเพื่อ
การยกระดับคุณภาพประชาชนในจังหวัดชายแดนใต้

(อังกฤษ) Social Engineer Competency Development of Yala Rajabhat University
for Enhancement of People in Southern Border Provinces

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยประจำปี.....2564.....จำนวน.....750,000.....บาท

ระยะเวลาทำการวิจัย.....12.....เดือน เริ่มทำการวิจัยเมื่อ (เดือน, ปี).....1 สิงหาคม 2564.....

รายงานการศึกษาเบื้องต้น (Inception Report) ระหว่าง (เดือน, ปี) สิงหาคม...ถึง (เดือน, ปี) สิงหาคม.....

รายนามหัวหน้าโครงการ (เดี่ยว)/โครงการย่อย และผู้ร่วมโครงการ พร้อมทั้งหน่วยงานที่สังกัดและรายละเอียด
การติดต่อ (ที่อยู่/โทรศัพท์/โทรสาร/e-mail)

-หัวหน้าโครงการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญสิทธิ์ ไชยชนะ

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา 133 ถนนเทศบาล 3 ตำบลสะเตง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา

95000 โทรสาร 073-299610 และ E-mail : Bunsit.C@yru.ac.th

-ผู้ร่วมโครงการ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญภา เกื้อเกตุ

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา 133 ถนนเทศบาล 3 ตำบลสะเตง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา

95000 โทรสาร 073-299610 และ E-mail : pennapa.k@yru.ac.th

2. ดร.ภูริชาติ พรหมเต็ม

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา 133 ถนนเทศบาล 3 ตำบลสะเตง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา 95000 โทรสาร 073-
299610 และ E-mail : phurichart.p@yru.ac.th

1. หลักการและเหตุผล

ในปัจจุบันประเทศไทยให้ความสำคัญกับการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 - 2564 ซึ่งเป็นแผนหลักของการพัฒนาประเทศและเป็นเป้าหมายของ
การพัฒนาที่ยั่งยืนรวมทั้งการปรับโครงสร้างประเทศไทยไปสู่ประเทศไทย 4.0 ทั้งนี้ การพัฒนาวิสาหกิจเป็นหนึ่งใน
ขั้นตอนของการขยายรากฐานการพัฒนาเศรษฐกิจให้มีความครอบคลุมมากขึ้น เป็นการสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจ
สำหรับกลุ่มต่างๆ ในสังคม โดยดำเนินการควบคู่ไปกับการพัฒนาส่งเสริมสังคม และผู้ประกอบการให้มี

ความสามารถในการผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ได้ด้วยตนเอง (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานยกรัฐมนตรี, 2559) ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ที่มุ่งผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพทัศนคติที่ดีเป็นพลเมืองดีในสังคม มีสมรรถนะ และเป็นสถาบันหลักในการบูรณาการองค์ความรู้สู่นวัตกรรมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น สร้างความมั่นคงให้กับประเทศชาติ โดยการพัฒนาท้องถิ่นที่มุ่งศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการที่แท้จริง มีการถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยี และน้อมนำแนวพระราชดำริสู่การแก้ปัญหา ทั้งนี้ ยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579) ฉบับปรับปรุง 11 ตุลาคม 2561 ระบุว่า การพัฒนาท้องถิ่นมีเป้าหมายสำคัญ 4 ประการ คือ 1) ด้านเศรษฐกิจ 2) ด้านสังคม 3) ด้านสิ่งแวดล้อม และ 4) ด้านการศึกษา โดยบ่มเพาะองค์ความรู้ให้กับบุคลากร นักศึกษาและประชาชนทั่วไปเพื่อนำไปใช้พัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน อีกทั้งยังมุ่งให้นักศึกษาเรียนรู้เสมือนจริง จากสถานการณ์จริงแบบเชิงรุก (Active Learning) โดยมหาวิทยาลัยราชภัฏน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาใน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวสู่การปฏิบัติเพื่อสร้างทัศนคติที่ดีสร้างความมั่นคงการมีอาชีพและการ เป็นพล เมืองที่ดี มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา เป็นสถาบันการศึกษาซึ่งตั้งอยู่ในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ ให้ความสำคัญ กับการพัฒนานักศึกษาควบคู่กับการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งเป็นพันธกิจสำคัญที่ต้องขับเคลื่อนและยกระดับ การพัฒนานักศึกษานอกจากต้องเป็นไปตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย รวมถึงการพัฒนาและปลูกฝังจิตวิญญาณแห่งการรักษาท้องถิ่น พัฒนาท้องถิ่น และดูแลท้องถิ่นเป็นสิ่งที่มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาให้ความสำคัญเสมอมา

โครงการวิศวกรสังคม เป็นโครงการบ่มเพาะนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏให้เป็นวิศวกรสังคมเพื่อลงพื้นที่ชุมชนร่วมแก้ปัญหาและพัฒนาชุมชนท้องถิ่นให้มีศักยภาพและสามารถพึ่งพาตนเองได้ ทั้งนี้โครงการมุ่งหวังให้วิศวกรสังคมเกิดคุณลักษณะ 4 ประการ คือ 1) มีทัศนคติที่ดีและถูกต้อง 2) มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง เข้มแข็ง 3) มีอาชีพ มีงานทำ และ 4) เป็นพลเมืองดี มีระเบียบวินัย และมุ่งพัฒนาให้วิศวกรสังคม เกิดทักษะ 4 ประการ 1) ทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงเหตุ-ผล เห็นปัญหาเป็นสิ่งท้าทาย 2) ทักษะการสื่อสารองค์ความรู้เพื่อแก้ปัญหา 3) ทักษะการทำงานร่วมกันโดยปราศจากข้อขัดแย้ง ระดมสรรพกำลังและทรัพยากรในการแก้ปัญหา และ 4) ทักษะการสร้างนวัตกรรมชุมชน ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาเป็นหนึ่งใน 38 มหาวิทยาลัยราชภัฏที่บ่มเพาะนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏให้เป็นวิศวกรสังคมโดยมีเครื่องมือที่สำคัญซึ่งเป็นสื่อกิจกรรม 7 เครื่องมือ คือ 1) ฟ้าประทาน ซึ่งมุ่งที่ความสามารถในการแยกแยะข้อเท็จจริงออกจากอารมณ์และความรู้สึกยอมรับในความคิดเห็นที่ต่างกัน และสามารถหาจุดร่วมเพื่อพัฒนาร่วมกัน 2) นาฬิกาชีวิต สามารถวิเคราะห์ข้อมูล 5W 1H เข้าใจและเคารพวิถีการทำงานร่วมกันอย่างเหมาะสม 3) ไทม์ไลน์พัฒนาการ 4) ไทม์ไลน์กระบวนการ 5) การตลาดวิถีแห่งชีวิต 6) การเงินสำหรับชีวิต และ 7) การเขียนข้อเสนอโครงการ ซึ่งทั้ง 7 เครื่องมือเน้นการจัดการเรียนรู้โครงการวิศวกรสังคมให้เป็นไปตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียน แสดงพฤติกรรมมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ แสดงออกถึงการทำงานและรับผิดชอบหน้าที่ของตน มีความสามารถในการสื่อสาร ถ่ายทอดความคิดผ่านการอภิปรายให้เหตุผล แสดงความคิดเห็น และผ่านการเขียนสามารถแสดงออกถึงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีความสามารถในการเชื่อมโยงความรู้กับสถานการณ์ปัญหาใหม่ได้ สามารถแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง (สุพรรณณี ชาญประเสริฐ, 2557)

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนในพื้นที่ชายแดนใต้ เป็นกลุ่มที่มีความใกล้ชิดกับระบบเศรษฐกิจฐานรากชุมชน ท้องถิ่นและมีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจในเชิงพื้นที่ แต่จากสภาพปัญหาที่ผ่านมา สถานการณ์ความไม่สงบส่งผลกระทบต่อการค้าดำเนินชีวิต ความเป็นอยู่ และเศรษฐกิจของประชาชน รวมถึงกระทบต่อกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในพื้นที่ ทำให้รายได้ลดลง เกิดการว่างงาน และส่งผลต่อความสามารถในการออมเงิน อย่างไรก็ตาม วิสัยทัศน์เชิงนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยหรือโมเดลพัฒนาเศรษฐกิจของรัฐบาล คือ “ประเทศไทย 4.0” ซึ่งกำหนดแนวทางพัฒนาประเทศให้เป็นประเทศเศรษฐกิจใหม่ (New Engines of Growth) ประเทศและประชากรมีรายได้สูง โดยเน้นการปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่ “Value-Based Economy” หรือ “เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม” โดยมีฐานคิดหลัก คือ เปลี่ยนจากการผลิตสินค้า “โภคภัณฑ์” ไปสู่สินค้าเชิง “นวัตกรรม” เปลี่ยนจากการขับเคลื่อนประเทศด้วยภาคอุตสาหกรรม ไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมเปลี่ยนจากการเน้นภาคการผลิตสินค้าไปสู่การเน้นภาคบริการมากขึ้น ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับโมเดลพัฒนาเศรษฐกิจของรัฐบาลหน่วยงานภาครัฐบาลจึงมีนโยบายในการส่งเสริมและสนับสนุนให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนในพื้นที่ชายแดนใต้ มีความคิดสร้างสรรค์เป็นนวัตกรรมของชุมชน มีฐานภูมิปัญญาท้องถิ่น ผสมผสานภูมิปัญญาสากล มีการบูรณาการความรู้เชื่อมโยงกิจกรรมอย่างเป็นระบบ และนำสู่การพึ่งพาตนเองได้ ดังนั้น ปัญหาดังกล่าวข้างต้นจึงได้ดำเนินการจัดทำโครงการการพัฒนาสมรรถนะวิศวกรสังคมเพื่อพัฒนาชายแดนใต้ ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา โดยมุ่งเน้นการยกระดับทักษะ (Upskill) ทั้ง 4 ด้านของวิศวกรสังคม ได้แก่ 1) ทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงเหตุผล เห็นปัญหาเป็นสิ่งที่ทำหาย 2) ทักษะการสื่อสารองค์ความรู้เพื่อแก้ปัญหา 3) ทักษะการทำงานร่วมกันโดยปราศจากข้อขัดแย้ง ระดมสรรพกำลังและทรัพยากรในการแก้ปัญหา และ 4) ทักษะการสร้างนวัตกรรมชุมชน รวมถึงความรู้ความสามารถและทักษะต่างๆ ของวิศวกรสังคมให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง อันจะนำไปสู่การแก้ปัญหาเชิงโครงสร้างทางเศรษฐกิจ และสร้างนวัตกรรมในชุมชนท้องถิ่นของพื้นที่ ชายแดนใต้ในอนาคต

2. วัตถุประสงค์ (เป้าหมายการดำเนินการวิจัย)

- 2.1 เพื่อพัฒนาสมรรถนะวิศวกรสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
- 2.2 เพื่อพัฒนานวัตกรรมสำหรับยกระดับคุณภาพประชาชนในจังหวัดชายแดนใต้

3. ขอบเขตของการศึกษา

3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

3.1.1 วิศวกรสังคมเป็นการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อยกระดับความรู้ ความสามารถ พัฒนาคุณลักษณะ และสมรรถนะความเป็นวิศวกรสังคม โดยการถ่ายทอดองค์ความรู้และทบทวนเครื่องมือวิศวกรสังคม 7 เครื่องมือ เพื่อสร้างและพัฒนาทักษะการเป็นวิศวกรสังคมที่เหมาะสม และสามารถนำทักษะดังกล่าวนี้ลงพื้นที่ชุมชนเพื่อช่วยเหลือ วิเคราะห์ปัญหาชุมชนผ่านเครื่องมือวิศวกรสังคม 7 เครื่องมือ คือ ฟ้าประทาน นาฬิกาชีวิต ไลน์พัฒนาการ ไลน์กระบวนการ การตลาดวิถีแห่งชีวิต (On live marketing) การเงินสำหรับชีวิต (Cash flow for life) และการจัดทำข้อเสนอโครงการ (Project) พร้อมทั้งการอบรมให้ความรู้เพื่อบูรณาการศาสตร์ที่สามารถ

ตอบสนองต่อการแก้ปัญหาเชิงพื้นที่นั้นๆ ได้ อย่างไรก็ตาม เมื่อวิศวกรสังคมสามารถจัดทำข้อเสนอโครงการเพื่อแก้ปัญหาชุมชนท้องถิ่น จะเปิดโอกาสให้วิศวกรสังคมนำเสนอโครงการแก้ปัญหาเชิงพื้นที่ชุมชน (pitching) ก่อนการสร้างองค์ความรู้หรือนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาชุมชน และวิศวกรสังคมถ่ายทอดองค์ความรู้หรือนวัตกรรมสู่ชุมชน ทั้งนี้ จะประเมินสรรณของวิศวกรสังคมในทุกกระบวนการดำเนินงาน

3.1.2 ชุมชนท้องถิ่น คือ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดยะลา และอำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี โดยวิศวกรสังคมลงพื้นที่เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการในการพัฒนาการดำเนินงาน ของกลุ่มการพัฒนาผลิตภัณฑ์โดยการทดลองและสร้างนวัตกรรมต้นแบบ รวมทั้ง การจัดนิทรรศการเพื่อแสดงผลงานนวัตกรรม

3.2 ขอบเขตด้านประชากร

นักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการจำนวน 80 คน ซึ่งคุณสมบัติต้องเป็นนักศึกษาที่ผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการ วิศวกรสังคมแล้ว ทั้งนี้ เพื่อความเชี่ยวชาญในการลงพื้นที่และพัฒนาพื้นที่ชุมชนได้จริง รวมทั้งการแบ่งกลุ่มนักศึกษาเพื่อลงพื้นที่เพื่อค้นหาโจทย์ปัญหาของชุมชน นักศึกษาต้องมีหลากหลายสาขาวิชา

ชุมชนท้องถิ่น คือ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดยะลา และอำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี จำนวน 8 แห่ง เพื่อเป็นฐานการเรียนรู้ให้นักศึกษา และเป็นพื้นที่ในการพัฒนาที่เชื่อมโยงกับพื้นที่ในการพัฒนาของมหาวิทยาลัย

3.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

นักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการวิศวกรสังคมอบรมเชิงปฏิบัติการ ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

ชุมชนท้องถิ่น คือ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดยะลา และอำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี

4. (แผนการดำเนินงาน) ปฏิบัติงานอย่างละเอียด พร้อมผลผลิตนำส่ง/Gantt Chart) (ระยะเวลาดำเนินการทุกกิจกรรม ,ระยะเวลาการเก็บข้อมูล ,ระยะเวลาการส่งรายงาน

แผนการดำเนินงาน	เดือน												
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1. การประชุมชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานกับทีมงานและทีมวิทยากร	*												
2. กิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการของวิศวกรสังคมเพื่อพัฒนาชายแดนภาคใต้ จำนวน 158 คน	*	*											
3. ประสานงานกับผู้แทนชุมชน ผู้นำศาสนา วิศวกรสังคมลงพื้นที่ชุมชนด้วย			*										

กิจกรรม	เดือน												
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
การนำเครื่องมือวิศวกรรมสังคมสู่การปฏิบัติจริง พร้อมทั้งระบุปัญหาที่แท้จริงของชุมชน													
4. วิศวกรสังคมจัดทำข้อเสนอโครงการในการแก้ปัญหาเชิงพื้นที่ชุมชน			*										
5. กิจกรรมเพื่อนำเสนอโครงการแก้ปัญหาเชิงพื้นที่ชุมชน (pitching) ให้คณะกรรมการพิจารณาคัดเลือก				*									
6. แต่งตั้งคณะกรรมการในการพิจารณาคัดเลือกข้อเสนอโครงการแก้ปัญหาเชิงพื้นที่ชุมชน และทำการพิจารณาคัดเลือกโครงการ				*									
7. กิจกรรมอบรมบูรณาการศาสตร์ตามความจำเป็นที่เชื่อมโยงกับการแก้ปัญหาเชิงพื้นที่ให้วิศวกรสังคม เพื่อให้สามารถนำความรู้ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้ โดยวิทยากรบรรยาย				*									
8. วิศวกรสังคมลงพื้นที่เพื่อสร้างความเข้าใจกับกลุ่มวิสาหกิจชุมชน และแสวงหาผู้รู้ในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน หรือปราชญ์ชุมชน					*								
9. วิศวกรสังคมทำการทดลองหรือพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาเชิงพื้นที่ชุมชนตามข้อเสนอโครงการ และผู้ดำเนินการติดตามความก้าวหน้า					*	*	*	*	*				
10. วิศวกรสังคมถ่ายทอดองค์ความรู้หรือนวัตกรรมสู่ชุมชน และผู้ดำเนินการติดตามความก้าวหน้า										*			
11. การจัดการความรู้ของชุมชน										*			

5.รายละเอียดของการดำเนินงานแต่ละขั้นตอน

- วิธีการดำเนินการวิจัย เวลา สถานที่ทำการทดลองเก็บข้อมูล/

วิธีการดำเนินการวิจัย

- ขั้นตอนที่ 1 ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานกับทีมงานและทีมวิทยากร พร้อมทั้งการจัดทำประชาสัมพันธ์โครงการผ่านสื่อออนไลน์
- ขั้นตอนที่ 2 กิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการของวิศวกรสังคมเพื่อพัฒนาชายแดนภาคใต้ จำนวน 80 คน โดยวิทยากรบรรยายและกิจกรรมกลุ่ม โดยการอบรมแบ่งเป็น 4 รุ่น ๆ ละ 20 คน ตามนโยบายของหน่วยงานภาครัฐประจำพื้นที่ในการป้องกันโรคระบาดโควิด-19 โดยจะใช้แบบแผนสังเกตและแบบสัมภาษณ์ นอกจากนี้ ประเมินผลและวัดผลจากความรู้ ความเข้าใจของวิศวกรสังคม และประเมินสมรรถนะวิศวกรสังคม
- ขั้นตอนที่ 3 แบ่งกลุ่มนักศึกษาซึ่งแต่ละกลุ่มต้องมีหลากหลายสาขาวิชา ขณะเดียวกันประสานงานกับผู้แทนชุมชน ผู้นำศาสนา และวิศวกรสังคมลงพื้นที่ชุมชนซึ่งเป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชนด้วยการนำเครื่องมือวิศวกรสังคมสู่การปฏิบัติจริง พร้อมทั้งระบุปัญหาที่แท้จริงของชุมชน เพื่อนำมาจัดทำเป็นข้อเสนอโครงการในการแก้ปัญหาชุมชน ทั้งนี้ ประเมินผลและวัดผลจากความสามารถในการนำ 7 เครื่องมือวิศวกรสังคมไปใช้ในสถานการณ์จริง ประเมินสมรรถนะวิศวกรสังคมจากผู้แทนชุมชนในการให้ข้อมูล และวิศวกรสังคมประเมินผลตนเอง
- ขั้นตอนที่ 4 วิศวกรสังคมจัดทำข้อเสนอโครงการในการแก้ปัญหาเชิงพื้นที่ชุมชน
- ขั้นตอนที่ 5 กิจกรรมเพื่อนำเสนอโครงการแก้ปัญหาเชิงพื้นที่ชุมชน (pitching) ให้คณะกรรมการพิจารณาคัดเลือก โดยใช้แบบสัมภาษณ์และแบบสังเกต
- ขั้นตอนที่ 6 แต่งตั้งคณะกรรมการในการพิจารณาคัดเลือกข้อเสนอโครงการแก้ปัญหาเชิงพื้นที่ชุมชน และทำการพิจารณาคัดเลือกโครงการ
- ขั้นตอนที่ 7 ข้อเสนอโครงการแก้ปัญหาเชิงพื้นที่ชุมชนที่ผ่านการพิจารณาแล้ว ผู้ดำเนินการต้องเข้าร่วมกิจกรรมอบรมบูรณาการศาสตร์ตามความจำเป็นที่เชื่อมโยงกับการแก้ปัญหาเชิงพื้นที่ให้วิศวกรสังคม เพื่อให้สามารถนำความรู้ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้ โดยวิทยากรบรรยาย
- ขั้นตอนที่ 8 การดำเนินงานระดับต้นน้ำ วิศวกรสังคมลงพื้นที่เพื่อสร้างความเข้าใจกับกลุ่มวิสาหกิจชุมชน และแสวงหาผู้รู้ในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน หรือปราชญ์ชุมชน เรียนรู้วิถีชุมชนควบคู่กับการนำเครื่องมือวิศวกรสังคมไปใช้
- ขั้นตอนที่ 9 การดำเนินงานระดับกลางน้ำ วิศวกรสังคมทำการทดลองหรือพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาเชิงพื้นที่ชุมชนตามข้อเสนอโครงการ ซึ่งจะประเมินสมรรถนะวิศวกรสังคม

ขั้นตอนที่ 10 การดำเนินงานระดับปลายน้ำ วิศวกรสังคมถ่ายทอดองค์ความรู้หรือนวัตกรรมสู่ชุมชน ประเมินสรณณะวิศวกรจากผู้แทนชุมชน อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาวิศวกรสังคมประเมินตนเอง

ขั้นตอนที่ 11 การจัดการความรู้ของชุมชน

ขั้นตอนที่ 12 ติดตามและสรุปโครงการวิศวกรสังคม เพื่อพัฒนาชายแดนใต้

ขั้นตอนที่ 13 จัดนิทรรศการ และเวทีประชาคมเพื่อแสดงผลงานองค์ความรู้หรือนวัตกรรมที่เกิดขึ้น พร้อมให้มีการประกวดและมอบรางวัลให้ผู้มีองค์ความรู้หรือนวัตกรรมดีเด่น

ขั้นตอนที่ 14 การเผยแพร่งานวิจัยและนำไปใช้ประโยชน์

สำหรับสถานที่ทำการทดลองเก็บข้อมูล เป็นศูนย์การเรียนรู้แม่ลาน มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา จังหวัดปัตตานี ซึ่งเป็นศูนย์การเรียนรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงแพะ ไก่เบตง วัว การทำนา (โคกหนองนาโมเดล) การเพาะเห็ด รวมทั้งสิ้น 13 ฐานการเรียนรู้

- การรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ การสังเกต และการรวบรวมข้อมูลเอกสาร

- การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการให้ความหมายและการตีความหมาย โดยทำการจับประเด็นหลัก ให้รหัสข้อมูล แยกแยะและจัดกลุ่มข้อมูล เชื่อมโยงข้อมูล และหาข้อสรุป

- ตารางสรุปแนวทางการเก็บรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์การวิจัย	แนวทางการเก็บรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล
1. เพื่อพัฒนาสมรรถนะวิศวกรสังคมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา	-การสัมภาษณ์ การสังเกต และการรวบรวมข้อมูลเอกสาร	การให้ความหมายและการตีความหมาย โดยทำการจับประเด็นหลัก ให้รหัสข้อมูล แยกแยะและจัดกลุ่มข้อมูล
2. เพื่อพัฒนานวัตกรรมสำหรับยกระดับคุณภาพประชาชนในจังหวัดชายแดนใต้	-การสัมภาษณ์ การสังเกต และการรวบรวมข้อมูลเอกสาร	เชื่อมโยงข้อมูล และหาข้อสรุป

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ (เปรียบเทียบก่อนและหลังจากการดำเนินการ)

ก่อนการดำเนินงาน	หลังการดำเนินงาน
<ol style="list-style-type: none"> 1. นักศึกษาวิศวกรได้ตระหนักถึงการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ 2. นักศึกษาวิศวกรสังคม ได้เรียนรู้จากสถานการณ์จริงร่วมกับชุมชน 3. นักศึกษาวิศวกรสังคม มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถแก้ไขปัญหาชุมชนได้ 4. ชุมชนเกิดการเรียนรู้ร่วมกับนักศึกษาวิศวกรสังคม และเกิดความสัมพันธ์อันดี 	<ol style="list-style-type: none"> 1. นักศึกษาวิศวกรสังคมเกิดทักษะ 4 ประการ คือ ทักษะการวิเคราะห์เชิงเหตุและผล ที่มองเห็นปัญหาเป็นสิ่งท้าทาย ทักษะการสื่อสารองค์ความรู้เพื่อแก้ปัญหา ทักษะการทำงานร่วมกัน โดยปราศจากข้อขัดแย้ง สามารถระดมสรรพกำลังและทรัพยากรในการแก้ไขปัญหาได้ และทักษะการสร้างนวัตกรรมชุมชน 2. สามารถระบุสมรรถนะหลักสมรรถนะรองของวิศวกรสังคมได้ 3. ชุมชนท้องถิ่นเกิดการพัฒนาและการเกิดองค์ความรู้ใหม่

7. ความเสี่ยงและแผนบริหารความเสี่ยง (การวิเคราะห์ถึงปัญหาต่าง ๆ ที่จะเป็นความเสี่ยง หรือ มีผลกระทบต่อ การดำเนินงาน/ความสำเร็จ หรือ ผลผลิตที่จะเกิดขึ้น พร้อมแนวทางแก้ไขหรือควบคุม)

ความเสี่ยงสำหรับการดำเนินงาน

สถานการณ์โรคโควิด-19 ที่กำลังแพร่ระบาดในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยประกาศจาก จังหวัดให้ประชาชนมีการรวมกลุ่มกันได้ไม่เกิน 5 คน และมีแนวโน้มว่าจะเป็นเช่นนี้ในช่วงเดือน สิงหาคม - ตุลาคม 2564 รวมทั้งการเดินทางข้ามจังหวัด อาจส่งผลกระทบต่อ การดำเนินการอบรมพัฒนาศักยภาพนักศึกษาวิศวกร สังคม ซึ่งมีจำนวน 20 คน ต่อ 1 รุ่น (ประกาศจากจังหวัดในขณะที่ยื่นโครงการก่อนหน้า ประชาชนรวมกลุ่มได้ไม่ เกิน 20 คน)

แผนบริหารความเสี่ยง

1. แยกการจัดอบรมออกเป็น 2 สถานที่ คือ 1) มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา สำหรับนักศึกษาวิศวกร สังคมที่อาศัยในจังหวัดยะลา และ 2) ศูนย์การเรียนรู้แม่ลาน มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา จังหวัดปัตตานี สำหรับ นักศึกษาวิศวกรสังคมที่อาศัยในจังหวัดปัตตานี เพื่อไม่ต้องเดินทางข้ามจังหวัดซึ่งถือเป็นการฝ่าฝืนประกาศจาก จังหวัด
2. จัดอบรมรุ่นละ 20 คน แยกเป็น 4 ห้อง ห้องละ 5 คน เพื่อไม่ให้กระทบกับจำนวนชั่วโมงและ กระทบต่องบประมาณโครงการ
3. ตามข้อที่ 1 หากมหาวิทยาลัยไม่มีนโยบายให้จัดกิจกรรมใดๆ ในช่วงประกาศจากจังหวัด ใช้การ อบรมพัฒนาทักษะทางออนไลน์ เพื่อเป็นการทบทวนความรู้ และสามารถทำกิจกรรมต่างๆ ได้โดยไม่ขัดต่อประกาศ ของจังหวัด

อย่างไรก็ตาม แผนบริหารความเสี่ยง สามารถเปลี่ยนแปลงได้ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับสถานการณ์และความรุนแรงของโรคระบาดโควิด-19 ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญสิทธิ์ ไชยชนะ)

หัวหน้าโครงการ

วันที่ 9 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2564